

NOVINE

**Pobožen, družbeni, pismeni list za vogrske slovence
PRIHÁJA VSAKO NEDELO.**

Cena Noviu je na leto vsakom na njegov naslov 6 K,
Skupno v edno faro . . . . . 4 K.
Cena Novin v Ameriko je na leto . . . . . 12 K.
Cena ednoga drobca je dcema 6 filerov.

VREDNIK:

KLEKL JOŽEF

vp. pleb. v Črensovcih, CSERFÖLD, Zalamegye.
K temi se more posilati naročnine i vsi dopisi, nej
pa v tiskarno.

Vsi naročniki tak domači kak amerikanski
dobijo k NOVINAM brezplačno vsaki mesec
„Marijin List“ i na konci leta „Kalendar
Srca Jezušovoga.“

Veselo novo leto!

To želimo vsem dragim naročnikom i njihovim domaćim. Novo leto vam želimo i nej nazaj to staro krvavo. Novo, mračno puno i ravno zato veselo. I kda vam je želimo, vam je tudi prosimo, Jezuša, „vseh vekov kralja“, koga telikrat v rokah držimo prosimo, naj vam obudi novo veselo leto, v šterom vsa grozovitost staroga mine, v šterom ne bomo več pisali, kak se na bojišči godi, nego kak lepo je mirno življenje doma.

Na pragi stojimo, šteri novo i staro leto veže, druži. Obe naime samo ednoga mata, na šteroga staro zadnjič, novo prvič stopi. I kda to stopnjo naredita, milijonom večnost naznanita: staro, ka se je že začela za njé i se ne da več premeniti; — novo, ka se bo še začela i še zdaj se lehko pomore, ka ona srečna bo. Staro je vekomaj minolo. Če telikrat milijon lét mine, keliko betvic travice, silja, rož i vsake vrste rastlin je obrodila od začetka sveta i bo do konca zemlja, še ne pride nazaj; pa če k temi računi pri denemo telikrat miljon, biljon, triljon let, keliko zrn peska je na njej najti, keliko listkov bo njeno drevje i vsa rastlina do sodnjega dneva pognala, keliko ljūdi bo skupno živilo na njej, pa še izdaj ne pride nazaj. Ali če vse te neštete reči na najmenjše drobce razdrobimo i vsakoga še po deset milijardkrat povekšamo, te vendar se li bliža že nazaj? O ne, pa nikdar ne. Vu večnost se je pogrozilo, nazaj ganik ino nikdar ne bo. Pa ne samo, ka ne pride nazaj i se razlije v večnosti, nego to je deo vsega tistoga, kaj je že njim odšlo. Vsi oni, ki so že njim odhajali, so se v večnost pogrozili i nikdar časa več ne do meli. Strašno i veselo! Za joč i za juhkanje! Vekomaj, vekomaj, vekomaj do trpeli,

ki so kak neprijatelje božji, v smrtnom grehi šli z toga sveta i vekomaj, vekomaj, vekomaj do radostno slavo vživali, ki so se brez smrtnoga greha, v božjoj iz ljubezni ločili iz zemelskoga žitka.

I to novo leto, štero nas zdaj pozdravlja z svojim prihodom, ravno to sodbo nosi v svojem srci zapisano. Milijoni do šli že njim ali v veselo, ali v žalostno, trpljenja puno večnost. Pa kda znamo to i ljubimo srčno vas, dragi naročniki, pa kda delivca tak srečne kak nesrečne večnosti telikrat v rokah držimo i zočivoči gledamo pri svetih mešah, štere nevredni smemo služiti, ne bi vam prišli na pomoč? O pridemo, ne bojte se!

Pogled vseh vas i vaših dragih vržemo na sveto hostijo, kralja vseh vekov, milo, tužno, željao, zahvalno, pokorno, proseč ga poglednemo kak da bi šteli predreti podobo kruga i se vrči pred noge njegove, koga nam vera svedoči i kaže od sunca svetlejše.

Pred njega, pred dragoga Jezusa spadnemo doli i si nategnemo vseh vaših src željpane strune i položimo z pokorečim se sv. Tomažom roko v njegovo Srce pa zdehnemo z punim vüpanjom: Moj Bog i moj Gospod.

Moj Bog i moj Gospod, sodnik moj i vseh onih, šterih duše pasem po tvojih navukah teh spisov, posluhni ti naših src želje, ne poleg našega zaslženja, nego poleg tvoje neskončne smilenosti: *daj nam veselo novo leto.* Daj nam vsem, štere li v srci nosimo ali smo dužni nositi, miloščo, ka smrtnoga greha več ne včinimo, se v dobrom vsikdarbole vtrdimo, tvojo mater, Prečisto Devico Marijo kak svojo najboljo mater, svetoga Jožefa tvojega presvetoga Hranitela pa kak najvernejšega svojega očo častimo; v ljubezni tvojoj napredujemo, ob smrtnoj vüri pekeo premagamo, vic se ščista rešimo

i zadobimo svoje drage može, sine, brate, rod v blaženom miru nazaj v svoje prazne, žaljajoče dome, ka se nam posušijo že tri leta tekoče suzé, ka nam zacelijo od telikih nesreč vsekane srčne rane, ka se odprejo že zanemela vüsta deteča i spregovorijo to sladko ali že skoro pozabljeni reč: oča. Dragi Jezušek daj, naj morejo rožice tvojega Srca, nedužni otroki to leto tebi na radost svoje očete domo, prihajajoče z temi rečmi pozdraviti: Oča, ido domo, mino je boj, nastao je mím, hvala presrčna malomi Jezuški za to! To je naša novozletna želja i prošnja ponizna.

Vredništvo.

Stáro leto — novo leto.

Okoli tega časa tak zovemo té deo časa, z šteroga vostopimo i ovoga, v šteroga notristopimo. Pa ka nam valá, či z stárim letom ne povržemo svojega stároga človeka ino se ne oblečemo v novoga. V adventi je to vnoži včino. Ne pa vsaki. K prihodi srčnoga mira Jezušovoga so millione pripravile svoja srca. Pa dnes za osem dní po tom míri srca, ka je ostalo z vsega pobošanja? Čuo sam poznáno pripovest, naj jo popišem tū:

Možje nekše vesnice so si pogučali, ka do šli v daléšje mesto na senje. Pripravili so se na pot, vzeli si obleko i zadosta živeža pa so nastopili svoje potušvanje. Idejo celi dén, dokeč ne vzemejo v pamet, ka že sunce k ednádi ide. „Kama mo šli, kde de nam prenočiti?“ To je bio njihov pogovor. Pa kda so se ne mogli zjediniti v ednom mišlenji, se je oglaso nájčedneši med njimi rekoč: „Hodmo domo spát, do polnoči pridemo, trí vüre mo spáli pa zaútra rano lehko idemo dale. Domá je li najbole mírno za nás.“ Tak so tudi včinoli. Šli so tiho v svoje híže, da ne bi zbūdili nikoga pa zarán so

stanoli i šli „dale.“ Krátki sen pa trüjava prvešega dnéva sta věnola svoje. Drugi den so se že obpoldne obrnoli nazaj domo spát. Prišli so za časa, ka bi si hitrej lehko doli legli. Pa to je bila njihova nesreča. Naišli so ešče v vnogo hiži posvet v ránom večeri pa kda so povedali, ka iščejo domá, so njim žena razložile, ka tak nikdár ne prido na senje, ka so je že zamúdili.

Se smeješ? Je to noro bilo od tej moškov? Nikaj se ne smeji, čuj: Si se té ne napoto z hiže tvojih grehov na dalénjo pot? Si ne oblúbo Bogi paživost za dúšo? Si ne obečao, ka járem tvojih grehov dolivržeš z ramena? Pot popunosti krščanske si nastopo, vzeo si sebov živež nebeskoga krúha v potnoj turbi pokore pa zdaj za osem dnih si že pá domá, tam spíš tvoj sen znova na tvojoj stároj grešnoj posteli pa sí to senje že zamúdo! Zná biti že v dvojnosc kápleš, ka je tebi tak vse zamán?

Bláženi je, kí je ešče na potí, či li včasi peša, ár čas beží pa se ne stáví niti na edno minuto. Glej novo leto je tü, pa z njim bodi novi človek z novim požalívánjom i oblúbov, ka boš šo, či li trúden po trnavoj poti krščanske popunosti.

Ali ne vídiš, ka je preminoče leto tak vnoži premíno, ki je na novo leto nanč mislo ne na to, ka de njemi za krátká čas odíti? Ali si tíbole gotov dugoga žítka, kak so bilí tíslí, kí so tú živelí pred nami? So se oni ne tak veselíli tomi živlenji, kak se veseliš dnes ti? Pa glej, nega jih. Edno krátko leto pa so že preminoli.

Plivánuš so notri zapísali dén rojstva i krsta v krstno knigo, pa je te tam na krájci knige edna nevidliva ruka z nevidlivov tintov tá zamerkala vnožomi leto 1917-to za smrt, naj ona zná, ka to leto more tebé zadavatí. Pa dnes v temnoj noči jaše na svojem čtenenom konji kostnati jaháč vdilje po vulicaj. Nišče ga ne vidi, ne čuje, kak skoči z svojega konja, ga privéže k sohi pří farofi, se zasúče v svoj plášč i lího, mirno ide gori v hízo, kde nájde knigo v šteroj si notri tí, jas pa tak vnoži drúgi. Pa sí tam zamerka vse, šteri to leto přídejo na réd: tebé, mené pa vse po dnévi, vüri i minulí. Pa si ne mísli, on ne pozábi vüre niednoga. V právom časi de tú nesmilena smrt.

Ne, ne, lübi krščenik, tí nesmeš nazájiti v tvojo stáro posteo spát. Ti si se napoto na lepo, veliko pot. Kak prideš do cíla, či boš nazájgléda i celo nazáj šo? Si stári, si mládi,

hajdi gori k visočnam novoga nebeskoga žítka! Neháj blato grehov, tvoje nogé se naj ne mážejo več v njem. Prsi se naj nadigávajo v čistom zráki, v šterom ne čeméra božnih poželenj i mrskoga guča. Oči zdigni gori! Ka máš ſkati na tleh, da je ne tam tvoja domovina? Vküp se poberi pa či ti je teško, vzemi si továriša, angela čuvára, tvojega nebeskoga patrona pa prími se za roko bl. D. Marije. Cio je pa tam pred tebov, kde gorí vekivečen, na celom sveti vidlivi plamén lübézni punoga srca Jezušovoga. Toga cíla ne zgúbi z očih.

Kronan je Kralj.

Svetoga Štefana, prvoga našega kralja naslednik, IV. Karol je bio kronan v soboto, dec. 30. v cerkvi sv. Matjaša z svojov ženov, Kraljicov, Zitov. Molite materecerkvi, maziljené z sv. oljom, blagoslov Najsvetejšega so sedle na dedno krono sv. Štefana, šteri je položena na glavo novoga kralja. Srečna država, kde Maticerkev ešče teliko oblasti ma. Kraljevska dvojica (par) je 27. bila sprejeta z največim navdušenjem v stolnoglavnem mestu Budapesti. 30. s ob $\frac{3}{4}$ 9 sta se slovesno pelala kralj i kralica na kronanje iz kraljevskoga grada. V cerkvi je bilo vse okinčano; sem se je prenesla z Beča tüdi imenitna Marijina slika, šteri je Lotz slikao. V cerki je knezoprimas sprejeo kraljevski par z dühovščinov, jihva poškropo z blagoslovjenov vodov i njima ponudo na kúš križ. Med slovesnov sv. mešov je bio kralj z kraljicov kronan. Kl ečečemi kralji sta na glavo položila krono Dr. Csernoch Janoš, primas i gr. Tisza Štefan, ministerski predsednik. Primas njemi zatem dao v roka kraljevsko žezlo (palico). Kraljici se krona sv. Štefana samo ram doteknola. Fo kronjanji sta oba sprevedjena k svojemi troni. Kraljica je bila v belo z zlatom obšito opravo oblečena, šteri je domovina njej darüvala. Obleka je vogrska narodna i je stala više sto jezér koron. Po kronanji je kralj imenüva nove viteze, prisegno na ustavo vogrsko (alkotmány) i vdaro štirikrat z mečom na štiri kraje sveta, zatem se je pa vrno v cerkev nazaj, kje je hvalo dao pred Najsvetejšim za sprejete milosti. Po molitvi se je vrno v slovesnom sprevodi nazaj v Kraljevski grad. Obsirnej popišemo dnes tjeden.

Bogi na diko i vsem svojim podložníkom na důševni i telovni blagor naj dugo živeta nj. vel. kralj Karol i kraljica Zita!

Bejna. — Mir.

Amerika i Svičarska ljüdovlada posredujeta za mir. Talijansko je jako nagneno za mir. To je najveselejši glas. Brščas do se druge nepristranske države tüdi potegüvale za posredovanje, naj mir čem hitrej nastane. Na našo mirovno ponúdbo pa sovražní, odgovarjajo ka tečas ne verjejo našemi pravom nakanenji, ka se miriti ščemo, dokeč njim ne naznanimo pogoje miru, to je kaj püstiti i kaj obdržati ščemo. Jezušek, kralj miru, daj nam takši odgovor dati, ka pridejo vsi na tisti sled, na šterom se že moro začnoti pogajanja za mir. V te namen se kaj zatajiti, pravimo ne iti v krčmo, se prosto nositi, oj kak veliko domoljubno delo je. I v tom zatajúvalnom dühl prositi od Dev. Marije to miloščo, mislite ka de zaman? Kelikokrat je že odločila edna pobožno opravljena zdrava Marija štere svete düše dogodke celoga sveta se dotikajoče! Trpimo i molimo, te se poslühnemo. — Poročila z bojišč so slediča.

Francozko bojišče. Francozi so pri Verduni Nemce nekeliko nazaj poriloni, jih do deset jezér zgrabili pa 55 topov (štük) zaplenili.

Rusko bojišče. V Karpatah i pri Marticanesci ji smo zazveli ruske postojanke i zajetnike v roke dobili.

Romansko bojišče. Zavzeli smo Tulceo, 1600 vojakov zgrabili i vnoži strliva zaplenili. Na drúgh bojiščah ne bilo posebne spremembe.

Dom i svet.

Namestnik palatinov. Pred 1848. letom je na Vogrskom meo apoštolski kralj namestnika, šteri se je za palatina zvao. Te je položio krono sv. Štefana kralja z esztergom-skim knezoprimašom vseli na glavo novoga kralja. Palatinska čast je od 1. 1848-ja več ne spunjena, čeravno je nej zbrisana. Da ne ga palatina, se je mogo njegov namestnik odebriati. 103 glasov je dobo nadvojvoda Jožef, 210 grof Tisza Štefan ministerski predsednik, 140 poslanikov je pa ne dalo glasú. Zvoljen je tak grof Tisza Štefan za palatinovoga namestnika.

Novi nabor. Prebirani do od jan. 8. do 20. od 18 do 24 let stari (rojeni 1892—1898) vojne službe dužni moški i dečki, čeravno so že bili na nabori. Ki trachomo majo i do potrdjeni za vojake, do vdeljeni vsi k skupnim polkom, zdravniky pa vsi k domobrancom. Na nabori de sod trojí: 1. ali se potrdijo k vojakom, 2. ali se ščista izpustijo, ali pa 3. se zpišejo za supervizito. Ti tretji do mogli se zato ešče ednok pri zdravniky preiskati dati den šteroga vojaška oblast določi i tú se odloči njihova usoda za stalno.

Austrija. Dr. pl. Spitzmüller je odložo sestávo ministrstva. Kralj je sesťávo nove vlado zavúpao na grofa českoga Clam-Martinica. Te je predsednik ministerski i z ednim tüdi poljedelski

minister; dr. Urban Karol je trgovinski, baron Handel Erazem notranji, baron dr. Schenk Jožef pravosodni, dr Baernreither M. Jožef nemški, baron Trnka za javna dela, baron Hussarek ponka i bogočastja, baron Foerster železniški, baron Georgi domobranci i dr. pl. Bobrzynski pa gališki minister. — Karol kralj je pohodo Trst. Ljubeznivo je sprejel tudi Slovence tržaške pa iz okolice slovenske. Dr. Vilfani fiskaliji, njihovimi zastopniki je te reči pravo slovenski „Veseli me, da tukaj vidim tudi zastopnika slovenskoga naroda na Primorskem, ki se je v teh težkih časih odlikoval z mnogimi dokazi svoje požrtvovalnosti in domoljubnega sočustvovanja.“ — Mesto barona Buriana je imenovan za novoga ministra za zvünešnje zadeve grof Czernin, b. Burian je pa nastopil službo finančnega ministra. Vojvoda Hohenlole-Schillingfürst, dozdajšnji finančni minister dobi drugo službo od kralja.

Uruguay. Tak se zove edna država v Jugoameriki. Glasovita je postala zdaj po tom svojem hudočnem nakanjenju, ka odpravi katoličansko državno vero i imanje kat. Materecerkvi za državo zastavi. Pali do kradnoli ne za državo, nego za svoje žepe neverni prostozidarje.

Od jetike.

(Po spisi ministra za znotrašnje zadeve.)

Pazimo posebno ne hranjenje dece, zato ka se v detečem teli ne samo potrošena snov more z novov hranov nadomestiti, nego more se i še za zras, razvoj teli snov spravljalji. Ki ma občem, naj li da svojemi detetiljem več mleka, belic, zmočaja na krūhi i mesa; nikdár pa ne davajmo deci opojnih pijač: vina, pive, žganice, zato ka je to za malo telo pravi čemér. (No glejte, to zdaj svecka gospoda pravi, ne dühovnik!) Da opojne pijače nikše hranilne moći nemajo v sebi, odrašeni človek tudi samo te dela prav, če svojih penez ne potroši na vino, žganico pivo, nego pravo hrano kupi za nje sebi i svojoj družini. (To tudi svecko ravniteljstvo pravi.) Hrano dobro zgrizimo i deco tudi na to navadimo.

Hramba tvoja naj bo svetla, sūha, prestrana, zračna i naj sunce dobi. Če le moreš, daj si sobo podivati. Okna mej velika; pred mala okenca ne devaj korin (rož) niti zagrindjala, posebno če jetečnoga človeka maš v hiši. Večkrat zrači hišo, (zrak pūščaj v njo, to je okno odpri). Šteri hišo ne prehodi sunce i zrak, je prebivališče betegov, je gnezdo jetike.

Žmetna, pretopla obleka je nej zdrava; z remenom se močno ne stiskavaj, to dihanje zavira. Če se ti je obleka premičila i se bojiš prehlajenja, tečas se močno giblji, dokeč se ne moreš preobleči.

Telo si čisti; vsaki den je zriblji v friškoj vodi. V leti se večkrat kopljí v tekočoj vodi ne pa v mlaki. Roke si rad peri; z zamazanimi rokami nikdar ne dej i ne daj drugim jesti.

Med delom pazi, naj te ne mantra nepotreben prah i dim. V prostom časi se zdržavljai na polji, v logi, ogradi čem duže. V slabom vremenu se tudi ne boj friškoga zraka. Hoja na prostom, telovadba, plavanje, kroglanje, mirna kratka vožna na potači itd. krepijo telo proti jetiki. Tak močno se nikdar ne vozi, ka skoz nosa ne bi mogo odihati. Če ne moreš stalno skoz nosa dihati, nego samo skoz vüst, idi k zdravniki. Z preti ranov vožnjo na potači i z plesom si je vnogi mladenec spravo jetiko.

Od veselic je že vnogo ljudi vmrlo, zato ka so nej pazili na sebe. Posebne ples je súno pred časom v grob vnogo mladih deklin. (Mladina predraga, to ne predgajo zdaj dühovnik, nego svecka gospoda ti razлага!) Z vročega, segreti idti na mrzlo vö, navadno za poslodico ma vužganje plič i potom jetiko jako dostakrat. Pazimo na svoje i drugih zdravje, dužnost velika nam je to.

Habaj se nezmernosti i nečistosti! (Svecka oblast glasi!) Ti grehi rano posusijo moč človečo. Leži rano dol, ka se ti telo more prav počinoti. Zmantano telo se slabo more proti betegom braniti.

Ogiblji se opojnih pijač! Med nerednimi pivci je vnogojetičajih. Nezmerno kajenje tudi škodi posebno slabotnim. (Svecka oblast naznanja to!)

Slabotni, gingavi, drobnoga zrasa, vozkih prs ljude, posebno če od jetičnih staršov shajajo, hitro jetiko dobijo, če se v prašnih dimnatih hrambah moro zdržavati. Rajši naj delajo pri poljedelstvi, vrtnariji (kertesiji), logarstvi itd.

*Jetični človek naj se nikdar ne ženi;*jetična mati naj nikdar ne nadaja.

Jako naj pazijo, ki z jetičnimi v dotiku pridejo, ž njimi kaj opraviti majo i ozdravljajoči.

Ki sumni, ka so njemi plüča nej poredi, naj ide k zdravniku. *Poleg dušnevesti naj spuni jetičen vse predpise zdravnikove, zato ka ne sme okužiti niti svoje družine, ruti svojih bližnjih.* (Konec.)

Amerikancem na znanje.

Zato ka nikšega pisma nega z Ameriko i tak ne vemo stalnoga naslova vašega pa tudi to ne, što še meti Novine i M. List pa što ne, zato je stavimo, naj zaman poštne ne plačujemo. Čakajmo bolše čase. Letošnjega leta vse Novine, Liste, Kalendare smo vam dali odposlati, na novo leto pa vse stavimo, da ne vemo že dugo, jeli vam hodi kaj do rok ali nej. Če bi znali, ka te dobite do rok bi vam vsem na porgo pošiljali, da pa ne vemo, smo prisiljeni vse staviti. Zakaj bi meli mi potroše vi pa nikšega haska nej? Kak pa dobimo glas, ka vam naši listi do rok prido, znova odpromo pošiljanje. Daj Ježušek čem hitrej te blaženi čas. *Vredništvo.*

6

Škatljic
cena postnime
prosto 4 K 40f.

Pri potrebnoj i dobroj reči se popravici cena no sme glédati. Dvoje vešanje pa mamo, če kakšo potrebno i dobro reč še po ceni moremo dobiti i to se nam zgodi pri kūpili želodec okrepečočih, narahi tirajočih, prebavo povspešitjočih Fellerovih Rebarbarskih

ELSA PILUL

Pomagajo:

če nemamo téka,
česnenam grsi in s metanica sili,
smo zavolo prebavskih pomot neprijazni i slabovele,
če mamo krč v želodci,
če smo slabo skuhano hrano zavšili,
če smo meso ne mogli zgriziti,
če smo slabo zgrizeno jed požrli,
če smo predosta i prehitro jeli,
smo zmantrani i pobiti, če kralko, če smo zavolo kaksega zraka z tekonom i z prebavom nz zadovolni. Z vredjanjom stolca krv čistijo i odstranijo neželeno debelino. Celo so neškodljive, gotovo delajo, ne navadimo se jih, želodec okrepijo. Zatogavolo májo prednost pred onimi sredstvi, šteri slabijo, vznemirajo i kaj škodijo Predbojske cene: Pravi Elza 6 škatli franko je 4 K 40 fil., 12 škatlic pa samo 8 K 40 fil.

Po lastnej poskušnji se lehko príporača tudi Fellerov bolecino vtisajoči, ozdravljajoči protiščleni „Elsa fluid“, právo domáce vrástvo proti trganji, potini, neuralgiji v glavi, lici i v teli proti zunaknjnosti, bolečini v šinjeku i prsah, prehljenji preprihisa za zdrav sen, močna kik, žile, zivce i celoga tela dobrostanje. 12 malih ali 6 dvojnih ali dva špeciálniva glaška franko 6 K, 24 malih, ali 12 dvojnih ali 4 špeciálnih kant franko 10 K 60 fil., 48 malih, ali 24 dvojnih ali 8 špecialnih glažkov franko samo 20 kor.

Ki ta starodavna ne nadomestiva sredstva v pravoj kakovosti še meti naj točno piše.

Feller V. Eugen, lekarini Stubiča centr. 146. (Zagreb zup.) Razpošiljanje, če se naprejplača, ali po povzetji. Dobro je peneze naprej poslati, ovak pošta 12 fil. povzetenih stroškov računa.

CE EI LJUDJE ZNALI KAK JE ZNOJENJE TELA

ne samo neprijetno zavolo slabega šteroga povzroča, nego tudi navarnost škodljivo zdravje ker zamaši kožne lüknejice in zabrani na te način zdravice človeka jako važno izhlapevanje tela potem bi vsak razumo, da je dužnost takših ljudi, ki opazijo na sebi takši neprijeten pot, zabraniti to zol. To se doseže je „z uporabov Fellerovoga popisalnoga praška proti potenji tela z namko „Elsa.“ Te se odlikuje zavolo svoje posebne estavine. Gorspijé popolnoma znoj in zabrani s tem neprijeten düh. Boleči deli posipljejo s praškom. Pri potenju nog se dá se nekoliko toga praška v nogavice (štrumfe.) Posebno pri maloj deci, šteroj mokrota povzroči večkrat velike bolečine, da preročejo zavoloroga večvür, se izkaže Fellerov popisalni prašek z znamkov „Elsa“ prav izboren še se po vsakoj kopelji posipljejo s praškom ranjeni deli tela.

Se boljše je, ako je se ne pusti, da dobije malo otro i rane, in zato naj se porablja pri vsakom kopanj posipalni prašek proti znojenju tela z znamkov „Elsa“ na vseh občutljivih delih tela. Fellerov posipalni prašek proti potenji tela z znamkov „Elsa“ se dobiva v patentovanih kartonih s sttom, tak da je uporaba enostavná in cena. En karton stane kot dodatek k „Elsa fluidi“ 1 K. Pošobi naročen stane prašek 4 kartone povsod poštninine prosto 5 kron. Da se obvarujete ponarejanj, naj se naroči edinole pri izdelovatelji in naj se naslov raločno na: Lekarnar E. V. Feller, Stubiča Centrala br. 146. Horvatsko.

Gláši.

Od naših vojakov. Mrtev je: Žunič Ignac, dom. 20. dpp. 21 let star sin Žunič Ivana, trgovca, iz Črensovec. Naznanja Hornjak Štefan, vojni dühovnik. Mro je od krča v Szatmárnémeti-jidec. 14-ga. Molimo za njegovo duso. Njegove ostale okrepi v žalosti Srce Ježušovo!

Ne je potrjen glas, da bi Briandt, francozki ministerski predsednik bio strelen.

Zastopnika sobočkega okraja na kronanji sta bila iz Sobote Antauer Jožef, župan pa Turk Jožef krčmar.

Mrla je v 92. leti svoje starosti pok. püspeka Hidassy Kornela sestra Kristina v Szombathely-i.

Slovesnosti kronanja. 31. včeraj je bila zahvalna meša v naših cerkvah po šteroj je cela cerkev 3 Očanaše i 3 Zdrave Marije zmolilo za králja. — Po celoj državi je šolska mladina držala ali bo držala te dneve šolsko slavnost na spomin kronanja.

50 let je, ka je dinamit iz najden. Njegov iznájdite je Nobel Alfred, Anglež. On je toti človek miru bio iz svojov iznajdbov sveti pomagati šeo pri razstrelanji pečin za železniške poti itd. Zdajšnja bojna je pa obrnola v pogubljenje ljudi njegovo iznajdbo.

Dar sv. Oče. Sv. Oča so našim zastopnikom po celom talijanskem dare božične dali deliti. Talijanom pri nas zajetim so tudi 20 jezér lad božičnih darov poslali.

Rojstna hiša črnogorskoga kralja Nikite je v Njegusi zgorela. En del pohištva je rešen.

Zahvali se voditelstvo kermedinske bolnišnice g. Novak Franca dovici, ka je na pomoč ranjencom 60 kor. gotovčine i belice v 54 kor. vrednosti poslala, kaj je z velikim trudem nabrala v bogojanskoj fári.

Pozdrav pošiljajo: Horvat Ivan z Trnja, Matjašec Matjaš z V. Polane, Császár Paveo z Bogojine, Hanc Štefan z Črensovec, Maršič Štefan z Melinec, domobr. 313. dpp., pošlejo vsaki 1 kor. podporo za Novine i M. List, šteriva jih tolažita, veselita i krepita; Drvarič Ivan, desetnik 20. dpp. z Beltinec, vsem dühovnikom, dobrim dūšam i vsem vojakom; prosi mir za vse.

Novomešnik. Posveto je za mešnika mariborski prevzvišeni Knezoškof Krošl Jožefa.

Povrno se je v kat. Matercerkev v Viči iz srbske pravoslavne vere vojak Rausch Miloš.

Roparje hodijo po Kranjskom i Štajarskom. Brščas so iz bližnjega Horvackoga. Pri sv. Florijani na Štajarskem so 25 letno Radoslav Marijo obstrelili.

Apostolski kralj se je zahvalio pl. Jernej Andrejki za slovensko knjigo, štero je poslao za maloga trononslednika. V štoj je popisano viteštvu 17. p. p. Kraljevič je imelito toga slovenskoga polka.

Vsaka bolečina šterekoli kotrigese lehko odpravi, če se na dotičnom mestu poživi kroženje krvi i se vmirijo živci, šteri bolečinske občutje nosijo. Oboje je moč doseči z Fellerovim „Elza fluidom“ iz rastlinskih essene, če se riblje ž njim. Te je prava dobrota. Pohitroma se ovara, ka krv hitrej kroži i živei so mirnejši po ribanji ž njim. Predbojske cene. 12 steklenic poštne prosto 6 koron. Naroča se pravi pri E. V. Feller lekarniki, Stubiča, Centrala 146. (Horv.) Dobro je istočasno tudi naročiti Fellerove narahi poganjajoče „Elza-Krogljice“ iz rebarbara korna. 6 škatljic 4 k. 40 f. poštne prosto. Vsaka družina naj bi mela oboje domače vrasto. — Proti kurečim ókam se priporača Fellerov turistovski obliž po 1 ino 2 kr.

Pošta.

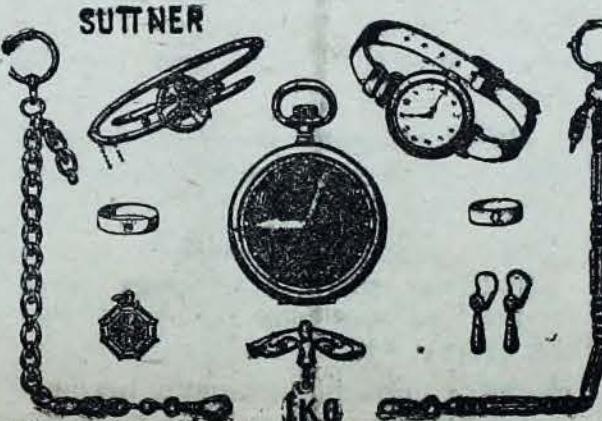
Púcko Štefana mati. Renkovci Stašen glas je prišlo, ka je sin zgrabljen. Gombosy Peter. Salamonci. Dozdaj ešče ne znati več od Frančeka samo, ka je premino že naznanim, kda stalnejši glas dobim. Košti Jelena. Rebádihey. Vaš Ferene je jun. 5. pri Lutkovi premine. Ne znati je mrtev ali vlovjen. Šarjas Matjaša mati. Trnje. Obetežo je sin i spravljen v bolnišnico v Trient, odtod pa jul. 27-ga v drugo mesto. Kolman Antonia žena. Gerlinci. št. 108. Mož je v Rusiji. Naslov njegov je: Evakuationsspital No 7, Moskau.

Najnovejše.

V rímnícul-saratíkoy bitkí smo premagali Ruse. Vlovili smo 10.000 Rusov. — Dale na jug smo predrlí rusko fronto, novih 3000 vjetnikov.

■ ■ ■ V NOČNOJ TEMI ■ ■ ■

ali v tmičnih prostorih vsikdar lehko vidimo keliko je včera, ne da bi nam trebalo vžigati sveče ali vžigalice če imamo zanesljivo Radium včro v žepi. Kúpime pa jedino samo Suttnerovo Radium včro, zato ka te trajno svetijo in se v tem ne daje primerjati s slabimi konkurenčnimi sveteljimi včrami, šterih svetec fosforna masa v kratkem pobledi. * * * *

- St. 600. Fina prava nikel rementea včra, ide v kamenji s prima sveteljim radium kazalnikom in kazalcema točno vrejoma 8.40 K
St. 1280. Radium budi svetela v noči 9.70 „
„ 1279. Moderna radium včra stoječa 18. — „
„ 712. „IKO“ nikel. an. včra 15 rubinev 14. — „
„ 735. Srebrna cil. rem. včra 15 rubinev 13. — „
„ 422. Niklna verižica K 1.75, duga 1. — „
„ 1450. Pakfong verižica, trajno lepa 2.80 „
„ 813. Srebrna včra za gospo z zlat, obročem 12. — „
„ 817. Srebrna včra za gospo dva pokrova 13. — „
„ 1548. Srebrna narekvica s tula včrov 25. — „
„ 1149. Srebrna broška 1.50 „
„ 1673. Srebrni včhani 90 „
„ 1675. Srebrni včhani 1.30 „
„ 1627. Včhani zlate na srebri 3.40 „
„ 1113. Včhani zlate na srebri, bolša kakovost 5.50 „
„ 979. Srebrni privesek masiven 2. — „
„ 410. Nikel anker Roskopf včra 4.10 „
„ 1203. Dobra budička 3.50 „

● Krasen cenik zastonj in franko. ●

Razpošiljatev po povzetji ali če se poslajo penzi naprej. Kaj se ne vidi, se izmeni.

Vsaka včra je najtočneje repasirana, namazana in se zapira brezprašno.

Lastna tovarna včra v Svici.

H. Suttner same v

Ne je podružnica! Krčanska svetovna razpošiljalnica. Ne je podružnica! Lastva precizna znamka „IKO“ svetovnznana.

Veliko izbiro včra, verižic, prstanov, zlatnine in srebrnine najdete

v velikom illustriranom ceniku

šterega lahko vsakši po dopisnici zastonj in poštne presto prosi!

1265. Demant za rezanje stekla 5.50 „
1264. Demant za močnejše steklo (glaž) . . . . . 5.50 „
1316. Lepa včra na nihale(minote) 10.50 „
1360. Lepa stenska včra . . . . . 4.80 „
1371. Včra kukavica, vsake pel včre ali vsako včro kuka 9.75 „
1381. Kuhinjska včra ide 8 dni 7.25 „
1223. Letna včra ide 400 dni 34. — „
1318. Moderna včro z nihalem (minetov) . . . . . 17.40 „
83. Doublé zlata verižica, jako lepa . . . . . 7.50 „
96. Doublé zlata verižica moderna . . . . . 7. — „
89. Doublé zlata včra . . . . . 5.90 „
115. Doublé zlati lane za okeli šinjeka . . . . . 2.35 „
328. Doublé zlata narekvica . . . . . 2.70 „
1142. Srebrna broška . . . . . 2.50 „

Jezero priznalnic kak sledča:

Za brezplačno popravilo lepa hvala. Na Vaše sporočilo, ka mi vlaganje novoga kamna ne boste računali, ker pripomljete izpad kamna napaki v prstani, sam bila jako iznenadjena. Za povračilo Vam odgovorim z novimi narečbami in beležim z odličnim speštovanjem zahvaljujoča se Marija Vaniek, Zagreb, Gajeva ulica 40.

Zlata včra brezplačno,

bliže v ceniki!

Ljubljana št. 945.